

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/12/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123366633
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123366633.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpeného advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, o 618,39 eur, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 42C/65/2023, o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením sporu Krajským súdom v Žiline, takto

rozhodol:

Príslušným na konanie a rozhodnutie o odvolaní žalovaného je Krajský súd v Žiline.

Odôvodnenie

1. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) bol postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) predložený Krajským súdom v Banskej Bystrici súdny spis na rozhodnutie o príslušnosti. Krajský súd v Banskej Bystrici nesúhlasí s postúpením sporu Krajským súdom v Žiline.

2. Krajský súd v Žiline postúpil spor vzhľadom na § 34 ods. 2 písm. a) CSP v znení účinnom od 1.6.2023 Krajskému súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 30.1.2024, č. k. 42C/65/2023-101, s tým, že ide o obchodnoprávnu vec, na prejednanie odvolania ktorej je kauzálny príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

3. Predkladajúci súd uviedol, že v predmetnej veci nejde o obchodnoprávny spor, preto nie je dôvod aplikovať § 34 ods. 2 písm. a) CSP. V predmetnom spore sa žalobca (právny nástupca poškodeného) domáha voči žalovanému, poisťovateľovi škodcu podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou

motorového vozidla (ďalej aj „zákon o PZP“ alebo „zákon č. 381/2001 Z. z.“), nároku na náhradu nákladov účelne vynaložených na nájom náhradného vozidla poskytnutého počas opravy poistnou udalosťou poškodeného vozidla.

4. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Banskej Bystrici a Krajskému súdu v Žiline (§ 43 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením sporu je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

6. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 34 ods. 1 CSP, ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

9. Podľa § 34 ods. 2 CSP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa:

- a) § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici,
- b) § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave,
- c) § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

10. Najvyšší súd uvádza, že spor o príslušnosť spočíva v spore medzi Krajským súdom v Banskej Bystrici a Krajským súdom v Žiline v otázke funkčnej príslušnosti súdu na rozhodovanie o odvolaní žalovaného podanom dňa 19.2.2024 proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 30.1.2024 č. k. 42C/65/2023-101. Účinnosťou zákona č. 150/2022 Z. z. a zákona č. 398/2022 Z. z. ktorým sa mení zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, a ktorými sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bola zavedená tzv. „reforma súdnej mapy“ (s účinnosťou od 1.6.2023), ktorou zákonodarca v rámci novelizácie CSP zmenil právnu úpravu týkajúcu sa určovania príslušnosti súdu (aj vo vzťahu k príslušnosti v obchodných sporoch - § 22 CSP). Zákonodarca danou reformou sledoval špecializáciu súdnictva, a to či už na okresných alebo krajských súdoch.

11. Najvyšší súd ďalej konštatuje, že žalobca (resp. jeho právny predchodca) a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale náhrada škody uplatnená v tomto konaní nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi držiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, a poisťovateľom. Náhradu škody si poškodený (v prejednávanej spore jeho právny nástupca) uplatňuje voči poisťovateľovi, a nie voči subjektu, ktorý mu spôsobil škodu. Tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom.

Medzi žalobcom (resp. postupcom) a žalovaným nie je v tomto prípade obchodný záväzkový vzťah (obdobne viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Ndc/55/2023 zo 7.12.2023, taktiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/2/2024 z 12.11.2024 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 81/2024).

12. Najvyšší súd zdôrazňuje, že charakter právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, ktorý je vzťahom občianskoprávnym, vyplývajúcim z ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Preto aj v predmetnom spore, kde sa domáha plnenia (nároku na náhradu škody) právny nástupca poškodeného voči poisťovateľovi škodcu, ide o nárok občianskoprávny, keďže samotným postúpením pohľadávky sa povaha postúpenej pohľadávky, majúca občianskoprávny charakter, nemení. Z uvedeného teda vyplýva, že tento spor nemá obchodnoprávnu povahu, preto nejde o obchodnoprávny spor.

13. S ohľadom na vyššie uvedené, keďže predmetný spor má charakter občianskoprávny, a nie obchodnoprávny, nie je na jeho prejednanie daná funkčná (kauzálna) príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP v spojení s § 22 písm. h) CSP.

14. Funkčnú príslušnosť súdu na konanie o odvolaní žalovaného je preto potrebné určiť podľa ust. § 34 ods. 1 CSP. V súlade s § 3 ods. 8 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, má Okresný súd Žilina sídlo v obvode Krajského súdu v Žiline.

15. Najvyšší súd preto z uvedených dôvodov dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením sporu je dôvodný a na konanie a rozhodnutie o odvolaní žalovaného je funkčne príslušný Krajský súd v Žiline.

16. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.